

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhoduje

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
streda 27. apríla 2022, číslo 80, **

Ďalší druh oleja dražie, bude chýbať

POTRAVINY

Indonézsky prezident rozhodol o zákaze exportu palmového oleja, čo ovplyvní svetové trhy. Rovnako to pocítíme aj v našich obchodoch.

Veronika Hubinská
veronika.hubinska@mafraslovakia.sk

Bratislava – Tohtoročný apríl priniesol dvojčíferný skok ceny palmového oleja na svetovom trhu. Oproti sume spred dvoch rokov aktuálne kupujúci zaplatia za tonu rovný trojnásobok, vyše 1 300 eur. A ďalšie zdražovanie klope na dvere. Dôvodov je viacero, dosah pocítíme aj u nás, keďže nenápadná tuková ingrediencia sa ukrýva v zložení pestrej pale-

ny výrobkov, od sladkostí až po kozmetiku.

Slovenskí producenti sú totiž rovnako ako tí zahraniční závislí od najväčšieho producenta palmového oleja – Indonézie, ktorá pokrýva polovicu svetovej výroby. Krajina, podobne ako mnohé iné, zápasí so zdražovaním, dvíha sa aj cena oleja pre bežných ľudí, čo viedlo až k tvrdým protestom. Tamojší prezident Joko Widodo preto urobil rozhodnutie, ktoré ovplyvní celý svet. Zastavil vývoz palmového tuku, aby stolop rast jeho ceny pre domácnosti.

Zákaz exportu platí od zajtra a dotkne sa aj firmu u nás. „Cenotvorba našich produktov sa mení už teraz, no zákaz vývozu spomínanej suroviny sa prejaví pravdepodobne až v októbri alebo novembri,“ uvádza pre HN Michaela Berzediová, marketingová manažérka akciovky Palma, s tým, že zaväzujú aj to, ako dlho bude obmedzenie platiť. V minulom roku sme pritom podľa Ja-

ny Holéciovej, hovorkyne Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, doviezli tento olej v hodnote 10,6 milióna eur, pričom isté množstvo má pôvod aj v Malajzii. Práve ona sa trhom javí ako najvhodnejší náhradník, aktuálne však pre dosahy koronavírusu bojuje s nedostatkom pracovníkov. „Teraz budú musieť hľadať náhradu za palmový olej, ktorý bol vyrobený v Indonézi. Otázkou je, ktoré krajiny to budú,“ dodáva Holéciová.

„Pozitívnu správou však je, že naši výrobcovia majú nateraz situáciu pod kontrolou. Objemy sú plánované na niekoľko mesiacov vopred, preto by k okamžitým výpadkom nemalo dôjsť. Naši dodávatelia nakupujú z viacerých zdrojov,“ vysvetľuje Ľubica Novotná zo spoločnosti Nestlé. Prípadný výpadok by sa dal riešiť aj využitím iných druhov olejov – napríklad repkového.

Viac na strane 2, Svetu...

KAUZA

Falošní klampieri klamú ľudí

Bratislava – V hlavnom meste a na južnom Slovensku sa objavil nový fenomén: operujú tu falošní klampieri. Chodia po domoch, ponúknu výmenu starých odkvapov za nízku cenu a podľa pracovných odevov vyzerajú dôveryhodne. Nakoniec zinkasujú tisíce eur a za sebou nechajú rozbrobenú prácu. „Počuť som o všetkých možných podvodoch, ale toto je naozaj rafinované, lebo zneuzili to, že chýbajú klampieri,“ upozornila HN Jaroslava Lintnerová z Cechu strechárov Slovenska.

Z 260 eur boli tisíce

Napriek tomu to na políciu ohlásila len málokto z obetí. Výnimkou sú dvaja Bratislavčania, manželka Polákovci. Hoci si od nich chlapí pôvodne pýtali 200 eur za prácu a 60 za materiál, napokon domácných zaskočili finálnou sumou 3 600 eur. „Na otázku, že dohoda bola iná, začal majster tvrdiť, že cena bola za meter materiálu a urobil z nás vlastne hľupákov,“ priznávajú manželka. Dokonca im dal vizitku Cechu strechárov, že ak nebudú spokojní, môžu na to číslo zatelefonovať. Predstavitelka tohto združenia ich hneď upozornila, že ide o podvodníkov, ktorí sa s ich navštívenkou takto, bez ich vedomia, prezentujú.

Ciel: najmä starší ľudia

Podľa nej sa zameriavajú predovšetkým na starých ľudí. Na rozdiel od skutočných klampiarov títo „falošní“ chodia od domu k domu, robia na čierno bez zmluvy a pýtajú si hotovosť. Lintnerová poukazuje na to, že veríť podvodným robotníkom je pomerne ľahké, lebo dokážu urobiť dojem. Prídu s dôveryhodne vyzeraúcimi autami plne naloženými materiálom a novými odkvapmi. Podvedení Polákovci si však stihli opísať evidenčné čísla oboch vozidiel a prípad nahlásili polícii. Službukonajci policajti im však povedali, že nejde o podvod, ale o občianskoprávny spor. S tým nesúhlasí advokát Juraj Michalík a odporúča, aby poskodení spojili silu a podali trestné oznámenie. (sel)

Viac na strane 11, Falošní...

AKVIZÍCIE

Musk si kúpil vplyv. Zaistí mu ho Twitter

Majetok Elona Muska sa odhaduje na 216 miliárd dolárov. Kúpa Twitteru za 44 miliárd je tak v rámci jeho finančných možností. FOTO: REUTERS

Bratislava – Elon Musk sa ukázal ako výnimočný podnikateľ a obchodník v oblastiach digitálnych platieb, elektrických vozidiel a vesmírnych letov. Jeho aktivity z neho podľa aprílového vydania rebríčka Forbes robia s majetkom 216 miliárd dolárov najbohatšieho človeka na svete. Aktuálne rozšíril svoje podnikanie, keď ovládol sociálnu sieť Twitter. Transakcia hneď po jej realizácii vyvolala pochybnosti, že nezapadá do portfólia miliardára. „V prípade PayPalu sú produktom peniaze. V prípade Tesly autá. Pri SpaceX rakety. Pri Twitteri sú však produktom ľudia,“ upozornil Derek Thompson z amerického časopisu The Atlantic. A dodal, že používateľia sú nepredvidateľní, nesprávajú sa ako softvér alebo hardvér a to predstavuje riziko. Musk však s Twitterom rozširuje svoje možnosti. Je už nielen bohatý,

ale aj oveľa vplyvnejší. Twitter je výnosný kanál a navyše ovplyvňuje mienku, pretože ho aktívne využíva až 350 miliónov ľudí. Už na začiatku apríla miliardár kúpil 9,2 percenta spoločnosti, čím sa zaradil medzi najväčších akcionárov. Prezentoval však, že sociálna sieť nerozvíja svoj potenciál. V priebehu apríla sa tak rozhodol podať spoločnosti ďalšiu pomocnú ruku vo výške 44 miliárd dolárov. Slovania rada to jednoducho schválili. Podnikateľ tak získal kontrolu nad celým Twitterom. Jeho akcie po oznámení tran saktie vzrástli takmer o šesť percent a pohybovali sa okolo 51,84 dolára.

Pri kúpnej cene vlastné aktivity Muska kryli dve tretiny sumy. Jeho časť zahŕňa aj pôžičku 12,5 miliardy dolárov zabezpečenú podielom v Tesle.

Pokračovanie na strane 12

ROZHOVOR

Youtuber za katedrou: videá učiteľa sledujú tisíce ľudí

Bratislava – Pred siedmimi rokmi nakrútil video pre žiaka, ktorý bol chorý a nepochopil učivo. Keď prišiel covid, vysvetľoval matematiku tak, že si nasmeroval kameru na ruky a ukazoval, ako počítať príklady. „Uvedomil som si, že tak sa dá učivo spracovať aj pre iné deti, nielen pre mojich žiakov,“ vysvetľuje Jozef Zvolenský príbeh, ako sa z neho stal youtuber. Matematiku vyučuje už 30 rokov a jeho kanál Učím sa doma má tisíce odberateľov a stovky videí. „Často mi rodičia

Keď neboli v škole, mohli si pozrieť video a podľa neho spraviť úlohu.

Jozef Zvolenský,
učiteľ matematiky

napsali, že si učivo už nepamätajú. Naozaj im to pomohlo, keď si potom s deťmi príklady prepočítali,“ vysvetľuje. Pozitívny ohlas má navyše aj od svojich kolegov pedagógov, ktorí jeho cvičenia zadávajú deťom ako domácu úlohu. Používanie technológií je pre matematikára zo Skýčova prirodzené. Tvrdí, že ho baví a najmä vidí, že mu pomáhajú vysvetliť učivo tak, že ho vďaka tomu deti lepšie pochopia. (ovo)

Viac na strane 4, Z matematikára...

Cena
cena 1,19 EUR /
predplatné 1,032 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

HN

mafra slovakia

Európska energetická burza v Lipsku

Table with columns: Názov, posledná cena v EUR, ročný nárast, ročná max., ročná min.

Kotácia kovov vyplývajúca z cien LME, Cu Cathode Premium a Al Ingot Premium

Table with columns: Msd., Hlink., Lehota platnosti

Kovy

Table with columns: Drahá, LME, USD, Jedn.

Table with columns: Názov, Struktúra, Cena, Jedn.

Table with columns: Názov, Struktúra, Cena, Jedn.

Table with columns: Názov, Struktúra, Cena, Jedn.

Denné údaje o otvorených podielových fondoch

Table with columns: Názov fondu, Typ fondu, Typ podia, Dátum poslednej zmeny, Doterazná hodnota, Výkonosť fondu

*Podielové fondy stanovené konverziou 1 EUR = 30,1260 SKK má informatívny charakter. Zdroj: SAS

Krízové kurzy vybraných svetových mien

Table with columns: EUR, USD, GBP, SEK, DKK, CHF, JPY, CAD, AUD

Základné úrokové miery depozitov na trhoch

Table with columns: 1 mesiac, 2 mesiace, 3 mesiace, 6 mesiacov, 9 mesiacov, 1 rok

INERCIA
Emitent VUNAR, a.s.
T. G. Masaryka 1, Nové Zámky, IČO: 31 411 444,
Emitent ZTS INMART a.s.
T. G. Masaryka 1, Nové Zámky, IČO: 31 562 361,

Kurzový listok ECB č. 80

Table with columns: Štát, Kód, Stred

Kurzový listok ČNB č. 80

Table with columns: Štát, Množstvo, Kód, Stred

Po embargu na ropu už volajú Francúzi

ENERGETIKA
Ruská produkcia komodity klesla v apríli o 8,2 percenta oproti marcu. Zásobníky spoločnosti Transneft sú plné. Ďalšiu neprijímajú.

Martin Marko
martin.marko@maftraslovakia.sk

Bratislava - „To, čo je dnes na stole, je zákaz dovozu ropy z Ruska,“ hovorí francúzsky minister hospodárstva Bruno Le Maire s tým, že embargo pomôže zastaviť tok cudzích mien pre Moskvu.

miery odkázané len Slovensko, Česko a Maďarsko. Tým Moskva posela surovinu cez prepravné systémy spoločnosti Transneft.

Ruský gigant stráca
Dozvoľte sa trh očakáva problémy, dokumentuje aj vývoj akcií spomínanej spoločnosti Transneft.

dávok ropy,“ vysvetľuje analytik spoločnosti Capital Markets Tomáš Ferech.

Dodávky k nám sú zatiaľ stabilné
Majú sa slovenskí odberatelia obávať nedostatku čierneho zlata?

reaguje riaditeľka kancelárie generálneho riaditeľa slovenského prepravcu ropy Transpetrol Linda Vaškovičová. Analytik Ferech si myslí, že prepád akcií nebude mať veľký efekt na dodávky ropy pre Slovensko.

Guterres sa v Moskve snaží o prímerie na Ukrajine

Moskva - OSN má záujem na vyhlásení prímeria na Ukrajine v najbližšom období, uviedol včera generálny tajomník OSN António Guterres.

FOTO: TASR/AP

HOSPODÁRSTVO

Obchodný prebytok Švajčiarska klesol

Zürich - Prebytok zahraničného obchodu bilancie Švajčiarska v marci 2022 klesol na najnižšiu úroveň za 31 mesiacov.

KULTÚRA

Názov otváracieho filmu v Cannes zmenili

Paríž - Otvárací film 75. ročníka májového medzinárodného filmového festivalu v Cannes s názvom Z (comme Z) bude premenovaný.

1,8 MILIARDY
švajčiarskych frankov
bolo v marci kladné saldo zahraničného obchodu.